

Nr 553

Av herr **Magnusson** i Borås **m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 98, angående anordnande av en ny statlig vårdanstalt för alkoholmissbrukare m. m.*

I proposition nr 98 föreslås, att vid Gudhems kungsgård anordnas en ny statlig vårdanstalt för alkoholmissbrukare, omfattande 100 vårdplatser. Till kostnader för anordnandet begäres för innevarande och nästa budgetår anslag med tillhoppa 5 115 000 kr.

Efter 1955 års rusdryckslagstiftningsreform har spritmissbruket ökat på ett oroväckande sätt, och såväl de statliga som de erkända anstaltens platsresurser har måst utnyttjas till det yttersta. Platsbristen har dock gjort sig särskilt gällande vid de statliga vårdanstalterna för män. Vi är sålunda på det klara med att en ny anstalt måste tillskapas. I betraktande av det statsfinansiella läget och de allmänna investeringsbegränsningar, som gjort sig gällande inom olika områden, måste det emellertid framstå som ytterst angeläget att varje möjlighet att pressa ned kostnaderna prövas.

Vid granskning av det framlagda byggnadsprogrammet har vi funnit, att man hållit en väl hög standard och att kostnaderna på grund härav blivit för höga. Om man fördelar de beräknade byggnadskostnaderna på antalet vårdplatser finner man, att varje vårdplats skall dra en kostnad av över 51 000 kronor. Detta måste anses onormalt högt bl. a. med hänsyn till att det å fastigheten redan finnes vissa utrymmen som kan användas för anstalten. Härtill kommer, att man ej behövt räkna med någon utgift för förvärv av fastigheten, då ju denna redan tillhör staten. Enligt vår mening torde en icke obetydlig nedprutning av kostnaderna kunna ske utan att man för den skull behöver eftersätta de anspråk som ur vårdsynpunkt måste ställas på lokalernas storlek och art.

Som exempel på punkter där besparingar kan göras vill vi särskilt framhålla den öppna avdelningen. För att tillgodose önskemålet om en uppdelning av anstaltsklientelet i smärre förläggingsgrupper, vilket ur bl. a. vårdsynpunkt är fördelaktigt, har utredningen föreslagit — och departementschefen godtagit — att fem öppna paviljonger med tio vårdplatser i varje uppföres. Utredningen finner bl. a., att paviljongerna skulle "arkitektoniskt utgöra en motvikt till de större byggnaderna inom anstaltsområdet". Vi håller emellertid före, att dessa paviljonger kan sammanföras till större enheter utan att man därför i något avseende behöver överge önskemålet om differentierad vård.

I detta sammanhang torde det vara på sin plats att något redovisa det resultat, som statens byggnadsbesparingsutredning i sitt betänkande (SOU 1956:39) kommit till i fråga om byggnadskostnaderna för offentliga byggnader. Utredningen framhåller sålunda, "att i dominerande utsträckning byggnaderna utfor-

mats och utförts på ett sätt som inneburit att betydande kostnader nedlagts, vilka ej medfört någon reell ökning av byggnadens kvalitet eller byggnadstekniska standard och ej heller inneburit några fördelar för verksamheten i byggnaden". Utredningen anser att "besparingar utan försämring av den reella standarden varit möjliga av i allmänhet ej under ett tiotal procent av kostnaderna och i enstaka fall väsentligt högre".

Om man på här ifrågavarande byggnadskostnader omsätter den lägre procent-sats som byggnadsbesparingsutredningen kommit fram till, nämligen 10 procent, skulle man ernå en besparing på omkring 500 000 kr. Enligt vår mening kan byggnadskostnaderna nedpressas med detta belopp utan att den reella standarden och byggnadernas funktion ur vårdsynpunkt därigenom behöver försämrats. Vi förordar sålunda att de för budgetåret 1957/58 äskade anslagen till vissa byggnadsarbeten samt inventarier nedsättes med sammanlagt 500 000 kronor. Inom en beviljad anslagsram om 4 615 000 kronor bör vid den fortsatta bearbetningen av byggnadsplanerna kostnaderna beräknas.

Under återopande av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 98 med beaktande av de i motionen framförda synpunkterna måtte besluta att

b) till *Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Gudhem för alkoholmissbrukare* under statens allmänna fastighetsfond, socialdepartementet, anvisa dels å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1956/57 ett investeringsanslag av 500 000 kr. och dels för budgetåret 1957/58 ett investeringsanslag av 3 755 000 kr.;

c) till *Statens vårdanstalt å Gudhem för alkoholmissbrukare: Inventarier* för budgetåret 1957/58 under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 360 000 kr.

Stockholm den 26 mars 1957

Tage Magnusson
i Borås

Birger Gezelius

Carl-Eric Hedin

Dag R. Edlund
